

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

14 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului Șveț Roman, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 10 decembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Șveț Roman xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.06.2018 – 10.12.2018;

Instanța de apel: 09.01.2019 – 19.03.2019;

Instanța de recurs: 02.07.2019 – 14.05.2020.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 10 decembrie 2018, Șveț Roman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal - la 5 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen probațiune de 3 (trei) ani, cu obligarea condamnatului să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

Solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul Șveț Roman în contul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 768 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Șveț Roman la data de 21 octombrie 2017, aproximativ la orele 18:00, aflându-se în s. Puhăceni, raionul Anenii Noi, având scopul sustragerii de bunuri ale altei persoane, în mod deschis a

sustras de la Rusu Grigorii bani în sumă de 600 lei, ce aparțineau lui Goncear Piotr, prin ce a provocat daune în proporții considerabile.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Șveț Roman a comis infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, după indicii calificativi - jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1 Procurorul Podrez Serghei, prin care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei penale, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Șveț Roman, recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, fără aplicarea amenzii. A solicitat încasarea de la Șveț Roman a cheltuielilor judiciare în mărime de 768 lei suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare.

În motivarea cerințelor invocate în apel, procurorul a invocat că pedeapsa aplicată sub formă de suspendarea condiționată este prea blândă și nu corespunde gravității faptei imputate și personalității inculpatului. Instanța de judecată la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, atitudinea inculpatului față de partea vătămată, consecințele comiterii infracțiunii și consecințele.

3.2 Avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului Șveț Roman, prin care a solicitat casarea sentinței adoptate, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanța, prin care Șveț Roman să fie achitat în conformitate cu prevederile pct.3) alin.(1) art.390 Cod penal, din lipsa elementelor infracțiunii, în acțiunile acestuia.

În motivarea apelului apărătorul a invocat că, instanța greșit a ajuns la concluzia ca a avut loc infracțiunea de jaf, or, în pofida faptului că Șveț Roman a luat în prezența altor persoane banii, în realitate acesta a presupus că are un drept, pe care a dorit să îl realizeze și anume să ia banii, în contul scurtei sale, ce nu ia fost restituită.

Apărătorul a invocat că în acțiunile lui Șveț Roman lipsesc elementele componenței de sustragere în mod deschis a bunurilor altei persoane, însă instanța a respins argumentele referitor la caracterul considerabil al daunelor cauzate indicând că suma de 600 lei nu poate fi catalogată drept neesențială, chiar și în raport cu salariul de aproximativ 6 000 lei ce a fost declarat de către Goncear Piotr, or, mărimea prejudiciului cauzat prin infracțiunea în cauză nu cunoaște o limită inferioară.

În acest sens, apărătorul a indicat că sentința instanței este contrară prevederilor alin.(3) art.384 Cod procedură penală, deoarece instanța nu a motivat alegațiile cu privire la caracterul considerabil al daunelor cauzate și nu a indicat în sentință cum s-a stabilit pe parcursul cercetării caracterul considerabil al daunei cauzate în coraport cu prevederile alin.(2) art.126 Cod penal caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor

întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, bazându-se ca și acuzatorul de stat doar pe declarațiile părții vătămate.

Totodată, instanța nu a luat în considerație că, la caz calificativul prevăzut de lit. f) alin.(2) art.187 Cod penal ” *cauzarea de daune în proporții considerabile*” ca și oricare element constitutiv al infracțiunii imputate persoanei și puse sub învinuire, urmează a fi demonstrat cu probe suficiente și convingătoare - că s-a săvârșit anume această infracțiune. În cadrul ședințelor de judecată de către acuzare nu au fost prezentate probe care să confirme, fără nici un dubiu învinuirea adusă lui Șvet Roman.

În același timp, de către instanță de judecată au fost încălcate și prevederile art.389 Cod de procedură penală, conform cărora sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în cazul dat, în cadrul cercetării judecătorești acuzarea nu a prezentat probe, care să confirme vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată acestuia.

Aceste împrejurări au fost constatate prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

În aceasta ordine de idei, instanța de apel a menționat că vina inculpatului Șvet Roman este dovedită în afara dubiilor rezonabile și pe deplin prin sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, și anume declarațiile părții vătămate Gonciar Piotr și declarațiile martorului Sarev Dumitru.

Instanța de apel a menționat că prin cercetarea probelor pertinente, concludente, utile și veridice expuse supra, s-a dovedit dincolo de orice dubiu rezonabil că, *Șvet Roman, la data de 21 octombrie 2017, aproximativ la orele 18:00, aflându-se în s. Puhăceni, raionul Anenii Noi, având scopul sustragerii de bunuri ale altei persoane în mod deschis a sustras de la Rusu Grigorii bani în sumă de 600 lei, ce aparțineau lui Gonciar Piotr, prin ce a provocat daune în proporții considerabile.*

De asemenea, instanța de apel a menționat că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt, acțiunile inculpatului Șvet Roman, just încadrându-le în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, după indicii calificativi – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Cu referire la motivele invocate de apelant, precum că prima instanță urma să adopte o soluție de achitare a lui Șvet Roman de sub învinuirea adusă, instanța de apel a constatat că aceste afirmații reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii

vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a reținut că, declarațiile inculpatului privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate, se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate Gonciar Piotr și declarațiile martorului Sarev Dumitru. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii.

Nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art.66 Cod de procedură penală și art.6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală a inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Instanța de apel a respins ca nefondat argumentul apărării precum că inculpatul nu a recunoscut vinovăția la nici o etapă a procesului penal, motiv pentru care urmează a fi achitat, or, nerecunoașterea vinovăției este un drept al inculpatului, însă nu o circumstanță ce determină soluția de achitare a acestuia.

De asemenea, instanța de apel a reținut prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni.

Astfel, instanța de apel a menționat că, din materialele cercetate atât în instanța de fond cât și în instanța de apel, s-a constatat că „... *infracțiunea imputată lui Șveț Roman, a fost realizată prin sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane. Astfel, probatoriul administrat denotă certitudinea faptului că Șveț Roman la data de 21 octombrie 2017, aproximativ la orele 18:00, aflându-se în s. Puhăceni, raionul Anenii Noi, având scopul sustragerii de bunuri ale altei persoane, în mod deschis a sustras de la Rusu Grigorii bani în sumă de 600 lei, ce aparțineau lui Gonciar Piotr, prin ce a provocat daune în proporții considerabile, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul a admis realizarea laturii obiective a infracțiunii incriminate*”.

Instanța de apel a remarcat că, prin acțiunile lui Șveț Roman „...*au fost ignorate și sfidate relațiile sociale, prin ce au fost aduse atingeri la integritatea corporală a persoanei prin aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei. Astfel, infracțiunea comisă de Șveț Roman, prevăzută de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal a fost săvârșită sub formă de intenție directă*”.

Prin declarațiile părții vătămate Gonciar Piotr s-a constatat faptul că, mijloacele bănești în mărime de 600 lei ce se aflau în posesia lui G. Rusu, i-au fost sustrate la data de 21.10.2017, anume de către inculpatul Șveț Roman.

Instanța de apel a respins argumentele apelantului precum că, la momentul însușirii trecerii ilegale și gratuită a mijloacelor bănești în mărime 600 lei, inculpatul Șveț Roman conștientiza, doar că-i sustrage din contul lui Rusu Gheorghe ce i-ar fi promis anterior că îi va restitui scurta, deși de fapt aparțineau lui Gonciar Piotr, or, acest fapt nu echivalează cu lipsa intenției inculpatului de a sustrage aceste mijloace bănești, deoarece jaful constituie o infracțiune contra patrimoniului ce afectează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile și străine.

De asemenea, instanța de apel a menționat că chestiunea potrivit căruia, mijloacele bănești aparțineau de fapt lui Gonciar Piotr, iar inculpatul considera eronat că îi sustrage pe ale lui Rusu Gheorghe, nu afectează corectitudinea încadrării juridice a faptei incriminate de acuzarea de stat și nu constituie temei de a considera că, fapta săvârșită de inculpat nu întrunește elementele infracțiunii de jaf cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La fel, instanța de apel a respins ca neîntemeiate alegațiile și dubiile apărătorului referitor la cauzarea de daune în proporții considerabile părții vătămate Gonciar Piotr, indicând că, suma de 600 lei ce a fost sustrasă nu poate fi catalogată drept neesențială, chiar și în coraport cu salariul de aproximativ 6 000 lei ce a fost declarat de către partea vătămată Gonciar Piotr. Mărimea prejudiciului cauzat prin infracțiunea în cauză nu cunoaște o limită inferioară și evident suma de 600 lei nu se încadrează în prevederile art.14 alin.(2) Cod penal, iar partea vătămată Gonciar Piotr a relatat că suma de 600 lei, la momentul săvârșirii infracțiunii a constituit un prejudiciu considerabil, fiindcă nu era angajat oficial, muncea ocazional, iar soția acestuia nu dispunea de careva venit.

În concluzie, instanța de apel a indicat că probele examinate formează un ansamblu probator al vinovăției inculpatului și combat argumentele prezentate de inculpat și apărătorul acestuia, care este o evidentă formă de evitare de la atragera la răspunderea penală pentru infracțiunea săvârșită, or, s-a stabilit cert și fără careva dubii, că faptele expuse în învinuire își regăsesc confirmarea prin probele administrate și cercetate în ședința de judecată, suplimentar în instanța de apel.

Referitor la pedeapsa stabilită, instanța de apel a reținut că prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75 Cod penal, și a ținut cont de circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, în măsură să-și atingă scopul de corectare și reeducare.

În acest sens, instanța de apel a menționat că scopul pedepsei penale va fi atins fără privarea de libertate a inculpatului Șveț Roman, luând în considerație că careva interdicții de aplicare în privința acestuia a prevederilor art.90 Cod penal, nu au fost constatate, ca urmare executarea pedepsei urmând a fi suspendată condiționat, pe un

termen de probațiune, cu obligarea inculpatului de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul organului competent. Mai mult, în favoarea concluziei invocate privind condamnarea inculpatului Șveț Roman cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune, instanța a reținut că inculpatul este caracterizat satisfăcător la locul de trai, careva plângeri pe numele acestuia nu au fost înregistrate în localitate.

În ceea ce privește cerința acuzatorului de stat, privind încasarea din contul inculpatului Șveț Roman, a cheltuielilor de judecată în bugetul de stat și anume suma de 768 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în vederea întocmirii rapoartelor de expertiză judiciară, instanța de apel a considerat că sunt neîntemeiate, deoarece prevederile art.143 alin.(1) Cod de procedură penală, stipulează expres că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză. Astfel, că în cazurile dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului.

În concluzie, instanța de apel a conchis că argumentele invocate în apelurile declarate sunt neîntemeiate, fapt ce a dus la respingerea acestora ca nefondate, cu menținerea hotărârii contestate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului Șveț Roman, care invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.pct.6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Șveț Roman să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal.

În motivarea recursului, apărătorul a invocat următoarele argumente:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- acțiunile inculpatului Șveț Roman nu întrunesc elementele infracțiuni încriminate;
- instanța de apel a apreciat eronat și formal probele și circumstanțele cauzei, or, probele prezentate de acuzare nu demonstrează vinovăția lui Șveț Roman în comiterea infracțiuni de jaf.

În susținerea celor invocate, apărătorul a menționat că instanțele inferioare au dat o apreciere eronată probelor din dosar, fapt ce a dus la soluționarea incorectă a cauzei penale și stabilirea eronată a faptului că acțiunile inculpatului Șveț Roman întrunesc elementele infracțiuni de jaf.

Potrivit materialelor cauzei, acuzarea nu a prezentat probe pertinente și concludente, care ar demonstra săvârșirea de către inculpatul Șveț Roman a sustragerii în mod deschis a bunurilor unei persoane, iar probele care au fost prezentate nu confirmă existența elementelor componente de infracțiune în acțiunile inculpatului, probe, care la rândul său nu au fost apreciate de către instanța de fond și nici de instanța de apel, acestea fiind doar enumerate.

Instanțele inferioare neîntemeiat au constatat că vinovăția lui Șveț Roman se demonstrează prin declarațiile părții vătămate Gonciar Piotr și a martorului Sarev Dumitru, constatare făcută fără o analiză a acestora, deoarece partea vătămată Gonciar Piotr a declarat că la 21 octombrie 2017, s-a întâlnit cu Șveț Roman, care l-a întrebat pe el unde îi sunt banii pe care considera că trebuie să-i mai transmită pentru faptul că a lucrat la o construcție și nu i s-a dat toată suma de bani pentru lucrul efectuat, iar pe Rusu Grigorii l-a întrebat unde-i este scurta, deoarece acesta a fost cu ceva timp în urmă cu două prietene la ziua lui de naștere, iar Șveț Roman a fost rugat să dea scurta uneia din domnișoare, deoarece era frig, care trebuia să-i fie întoarsă a doua zi de către Rusu Grigorii, însă acesta așa și nu a mai restituit-o.

Tot, Gonciar Piotr a mai declarat că situația cu scurta a existat în realitate și atunci când Șveț Roman a luat banii, el i-a spus lui G. Rusu că îi va lua pentru scurta pe care acesta cu ceva timp în urmă trebuia să i-o restituie. În total G. Rusu, avea 700 lei, iar Șveț Roman a luat 600 lei - costul scurtei, crezând că sânt banii lui G.Rusu și nu cunoștea că sânt banii lui, adică a lui Gonciar Piotr.

Martorul Sarev Dumitru, a declarat că atunci când s-au întâlnit cu Piotr Gonciar lângă cimitir, cu acesta mai era o persoană, pe care Șveț Roman a întrebat-o dacă îi dă banii sau scurta. Tot Șveț Roman i-a spus acelei persoane ca atunci când va aduce scurta, atunci îi va da banii înapoi, pe care de altfel G. Rusu i-a transmis personal inculpatului, iar ulterior Șveț Roman a vrut să-i întoarcă 50 lei, deoarece scurta costa 550 lei. Declarațiile acestui martor de fapt confirmă declarațiile părții vătămate și declarațiile inculpatului.

Apărătorul menționează că, din declarațiile acestora se constată că Șveț Roman nu a avut intenția de a sustrage în mod deschis bunurile lui Gonciar Piotr, doar că Șveț Roman a luat de la Rusu Grigorii 600 lei ca și cost al scurtei personale, pe care acesta i-a dat-o unei domnișoare, cu care G. Rusu a venit la ziua de naștere a lui Gonciar Piotr și pe care G. Rusu urma să i-o restituie inculpatului, însă acest lucru nu s-a întâmplat, acțiuni, care nu se încadrează conform prevederilor art.187 Cod penal - jaf.

Alte probe, decât declarațiile părții vătămate Gonciar Piotr și ale martorului Sarev Dumitru, nu au fost prezentate de către acuzare în instanțele de judecată.

Astfel, instanța de apel trebuia să soluționeze, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată, să dea răspuns la toate motivele invocate.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa, asupra recursului depus de avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece este lipsit de temeiuri legale.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis conform

prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Din conținutul art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost evaluate prin prisma art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art.417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Verificând criticile expuse în recursul declarat de avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului Șveț Roman, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sânt întemeiate în privința pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, or, s-a stabilit, că adoptând soluția enunțată, instanța de apel, contrar

prevederilor art.art.101, 414 Cod de procedură penală, trecând prin revistă probele prezentate, nu a dat apreciere unor probe, care au fost puse la baza învinuirii lui Șveț Roman, ignorând să se expună asupra altora, deci nu a examinat cauza obiectiv, sub toate aspectele și nu a adus motive pertinente pe care s-ar întemeia soluția.

La caz, se constată că modalitatea de motivare a soluției dă dovadă că, instanță de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.414 și 417 Cod de procedură penală, instanță neexpunându-se asupra argumentelor părții apărării, fiind lăsate fără apreciere.

Așadar, Colegiul penal lărgit atestă că din textul recursului ordinar declarat rezultă că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectele că instanță de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii încriminate, temeuri prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală.

Lecturând decizia contestată, Colegiul penal lărgit constată că, deși instanța de apel a indicat în textul hotărârii argumentele invocate de inculpat, însă nu s-a pronunțat asupra acestora, prin urmare nu și-a onorat obligația de motivare a hotărârii judecătorești impusă prin art.6§1 din Convenția Europeană, nu a formulat un răspuns detaliat la problemele esențiale ridicate de părți și nu a redat în considerentele hotărârii argumentele care au condus la pronunțarea ei.

Este relevant de a specifica că, principala problemă pusă în discuție pe o cauză penală este vinovăția persoanei trimisă în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată prin rechizitoriu.

În aceasta consecutivitate, Colegiul penal lărgit menționează că apărarea în cererea de apel a invocat că instanțele inferioare au dat o apreciere eronată probelor din dosar, fapt ce a dus la soluționarea incorectă a cauzei penale și stabilirea eronată a faptului că acțiunile inculpatului Șveț Roman întrunesc elementele infracțiunii de jaf. Acuzarea nu a prezentat probe pertinente și concludente, care ar demonstra săvârșirea de către inculpatul Șveț Roman a sustragerii în mod deschis a bunurilor unei persoane, iar probele care au fost prezentate nu confirmă existența elementelor componenței de infracțiune în acțiunile inculpatului, probe, care la rândul său nu au fost apreciate de către instanța de fond și nici de instanța de apel.

În această ordine de idei, se reține că instanța de apel în conținutul deciziei adoptate a făcut trimitere la probele din dosar și anume la: declarațiile părții vătămate Gonciar Piotr și declarațiile martorului Sarev Dumitru, însă nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu.

La caz se constată că instanțele de fond și-au bazat soluția de condamnare a inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, selectiv pe declarațiile părții vătămate Gonciar Piotr și a martorului Sarev Dumitru în care se observă divergențe esențiale și care nu au fost înlăturate de către instanța de apel și care au rămas fără răspuns și apreciere.

În acest sens, Colegiul penal lărgit constată că instanțele de fond judecătorești nu au reținut circumstanțele de fapt relatate de către partea vătămată Gonciar Piotr care a declarat că ...*Șveț Roman a sustras banii lui Rusu pentru scurta care Rusu nu i-a întors-o. La procuratură o dată a fost audiat, de la prima audiere a spus că banii i-au fost sustrași. Șveț Roman a luat banii de la Rusu Gheorghe. După ce l-a lovit, a căzut jos. Șveț Roman s-a apropiat de ei. În afară de el, nu putea altcineva să ia banii. Cunoaște exact că, Șveț Roman a luat banii. Șveț a spus unde-s banii lui pe scurtă și a luat banii. Șveț nu putea să știe că banii din buzunarul lui Rusu sunt ai lui Gonciar Piotr...*” (f.d.211 vol. I).

Declarațiile părții vătămate coroborează cu declarațiile martorului Sarev Dumitru care la fel a susținut că „...*Șveț Roman a luat de la băiatul care era cu Gonciar 600 lei. Roman i-a spus să-i dea banii. Ei împreună au lucrat la Chișinău. Costul scurtei este de 550 lei. Împreună cu Șveț în ziua ceia au servit vin câte 2 pahare de vin. Personal nu a văzut ca Șveț a banii de la băiatul cela. A auzit că Șveț a spus că, când v-a aduce scurta o să-i dea banii...*” (f.d.211 vol. I), declarații cărora instanțele de fapt nu le-a dat nici o apreciere, fiind doar redată în conținutul hotărârilor judecătorești contestate.

Astfel, din declarațiile părții vătămate cât și declarațiile martorului Sarev Dumitru se constată că Șveț Roman nu a avut intenția de a sustrage banii bunurile lui Gonciar Piotr, însă a luat de la Rusu Grigorii suma de 600 lei, costul scurtei personale, pe care acesta i-a dat-o unei domnișoare, iar Rusu Grigorii urma să i-o restituie lui Șveț Roman.

Mai mult, instanța de recurs constată că Rusu Grigorii, persoana de la care s-a luat nemijlocit banii, nu a fost audiat nici de către organul de urmărire penală și nici de către instanțe de judecată, deși apărarea a solicitat audierea acestui martor atât în instanța de fond cât și în instanța de apel.

Totodată, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, deși conform procesului verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a verificat declarațiile martorului Caproș Sandu, însă în partea descriptivă a deciziei contestate instanța de apel nu numai că nu a făcut nici o analiză a aceste probe, dar nici nu a desfășurat conținutul declarațiilor martorului menționat, nefiind clar ce confirmă aceste probe, au fost ele admise sau respinse.

Prin urmare, se constată că instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării.

Totodată, analizând infracțiunea incriminată inculpatului sub aspectul întrunirii elementelor infracțiunii, instanța de apel admite niște mențiuni în partea descriptivă a deciziei ce nu corespund realității (...) *prin acțiunile lui Șveț Roman au fost ignorate și sfidate relațiile sociale prin care au fost aduse atingeri la integritatea corporal a persoanei prin aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, (...) inculpatul a admis acțiunile respective în privința lui Șveț Roman, manifestând*

intenție directă inclusiv față de modalitățile acțiunilor adiacente a normei - reflectate prin sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei“, reținând astfel în seama inculpatului calificativul *aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei*, însă în comiterea unor astfel de acțiuni Șveț Roman nu a fost învinuit prin rechizitoriu.

La fel, Colegiul penal lărgit reține că nu este clară soluția instanței de apel în ce privește mărimea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, și anume *cauzarea de daune în proporții considerabile*, or, la materialele cauzei nu sunt prezente careva acte, care ar justifica mărimea prejudiciului indicat de partea vătămată,

În opinia instanței de recurs, atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanțe și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate, fără a verifica fiecare probă în parte sub aspectul procedurii penale cât și coroborarea acestora.

Este de menționat faptul că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În consecință, instanța de apel a pronunțat o hotărâre contradictorie și nemotivată, contrară prevederilor art.6 al Convenției europene a drepturilor omului, or, jurisprudența CtEDO indică faptul că, „... rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.”(cauza Fomin vs Moldova din 11 octombrie 2011, nr.36755/06)

Reieșind din aspectele elucidate și ținând cont de faptul că motivarea deciziei instanței de apel este contradictorie, iar erorile evidențiate nu pot fi corectate de instanța de recurs, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia cu privire la necesitatea casării deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de motivele expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate prin prisma prevederilor art.art.384-397 Cod

de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, precum și argumentelor din recurs, iar în dependență de datele obținute, instanța de apel urmează să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului Șveț Roman, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Șveț Roman** xxxxx, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 14 iulie 2020

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico